

انقلاب و جنگ ذخیره پنهان ادبیات داستانی

ندا عابد

ظاهراً این طور به نظر می‌رسد که در همه این سال‌ها که از پایان جنگ تحمیلی ۸ ساله گذشته است اهل قلم و داستان‌نویسان توجهی جدی و آن‌گونه که باید به جنگ و آن‌چه در آن سال‌های سپری شده اتفاق افتاد نشان نداده‌اند و جز برخی آثار نوشته شده به وسیله شماری از نویسندگان آماتور که خود به نوعی درگیر جنگ و جبهه بوده‌اند و بیشتر در نقش روایتگر سطحی ماجراها عمل کرده‌اند تا داستان‌نویس، و جز انگشت شمار آثاری که چند داستان‌نویس حرفه‌ای به قلم آورده‌اند از آن همه سال پرتیهاب که می‌تواند و باید تا سالیان سال آبخور ادبیات داستانی ما باشد، چیزی قابل اعتنا حاصل نیامده است.

هفته سالی می‌شود که از خاتمه جنگ هشت ساله‌ای که بر ملت ما تحمیل شد گذشته است و ظاهراً زمان کافی برای رسوب کردن رویدادها و آن‌چه در طی آن ۸ سال بر مردم و سرزمین ما گذشت در ذهن اهل اندیشه و قلم و داستان‌نویسان سپری شد. زمانی که بی‌شک برای آن که بتوان از فاصله‌ای دورتر فضای آن سال‌ها را دوباره و این بار با نگاهی کتنوکاوگر برای دیدن و تصویر کردن لایه‌های پنهان مانده رویدادهای آن زمان به تماشا نشست کافی می‌نماید. اما گروهی بر این گمان‌اند که این تانوشته مانندن آن‌چه باید نوشته می‌شد و در قالب داستان از بی‌توجهی داستان‌نویسان ما نسبت به جنگ و پی آمدهای آن است اما چنین قضاوتی نه عادلانه است و نه درست و به گمان بیش از آن‌چه داستان‌نویسان ما در این مقوله مقصر به حساب آیند آن دسته از مسولان یک سو نگر که انتظار داشتند همه ادبیات جنگ را در قاب کوچک و محدودی که مطلقاً با خواست و سلیقه شخصی‌شان ساخته‌اند، جمع آورند، در این بی‌توجهی ادبیات داستانی نسبت به رویدادهای آن سال‌ها مقصرند. جنگ تنها در جبهه اتفاق نیافتاد. طی هشت سال همه مردم ایران حتی آن‌ها که در فواصل جغرافیایی بسیار دور آن‌چه را حاصل جنگ بود با پوست و گوشت و استخوانشان حس کردند به نوعی درگیر جنگ بودند و همه خودش طرح‌های ابتدایی بسیاری را آماده دارد برای نوشتن اما از بیم آن که مبدا نوشته‌هایش به گونه‌ای دیگر قضاوت شود فعلاً کنارشان گذاشته است و هم او می‌گوید: جنگ به وسعت همه این سرزمین و به عمق همه زندگی‌هایی که در این سرزمین جاری بود و در زمانی ۸ ساله جریان داشت و چنین گستره عظیمی را نمی‌توان و نباید در قاب و قالب محدود سلیقه‌های خاص جا داد و قربانی کرد و برای ثبت همه‌ی آن حماسه‌ها که نه فقط در جبهه بلکه در جای جای این سرزمین شکل گرفت باید نگاهی به وسعت همه زندگی داشت و در این صورت می‌توان خلق آثاری را انتظار کشید که حتی جهان برای خواندنش مشتاق شود.

بیادداشت نخست - ۲

روزنه - ۹

گفتگو - ۱۲

مقاله - ۱۷

شعر - ۲۶

نگاه - ۳۳

داستان - ۴۴

مدیر مسئول و صاحب امتیاز: ندا عابد

سرمدبیر: هوشنگ هوشیار

مشاور: ماهنامه: دکتر رضا کاشانی

بخش ترجمه: میترا کیوانمهر، محمدنیماعابد

مشاوران و همکاران:

دکتر نجمه شبیری، دکتر عیسا پزیران، نوری

محمد قاسم زاده، جواد دولاباری، کیثاگرگانی

حروفین، منصوره آقا حسینی

طراح و صفحه‌آرا: بهرام بیدکی

لیتوگرافی: تندیس

چاپ: سی‌جز (۲۲۰۰۰۲۲۲)

نشانی پستی مجله: تهران، صندوق پستی ۱۶۸۲ - ۱۹۳۹۵

پست الکترونیکی: azma_m_2002@yahoo.com

دسترسی الکترونیکی به مجله: www.magiran.com/azma

آزما در ویرایش و کوتاه کردن مطالب آزاد است
عقاید نویسندگان مطالب لزوماً عقاید آزما نیست
نقل مطالب آزما یا لحنی مآخذ باعث سپس خواهد بود.
مطالب فرستاده شده، باز پس داده نخواهد شد.